

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: RAJ40274

Besvarelse af spørgsmål nr. 64 af 24. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme mv.) (L 217).

Spørgsmål nr. 64:

”Hvor i retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden findes der regler, der betyder, at en advokat selv skal bede om at få tvangsindgrebet indbragt for retten?”

Svar:

1. Retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden er beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger under pkt. 4.1.

Efter retsplejelovens § 783, stk. 1, 1. pkt., sker indgreb i meddelelseshemmeligheden – herunder telefonaflytning og teleoplysning – efter rettens kendelse.

Efter bestemmelsens 2. pkt. skal der i en kendelse om telefonaflytning mv. anføres de telefonnumre, som indgrebet angår. Der henvises om bestemmelsen nærmere til pkt. 4.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ville indgrebets øjemed blive forspildt, hvis politiet skulle afvente en forudgående retskendelse, kan politiet i medfør af § 783, stk. 3 (der efter forslaget bliver stk. 4) selv træffe beslutning om indgrebet og derefter – snarest muligt og inden 24 timer – forelægge sagen for retten. Retten afgør herefter ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, og om det kan opretholdes og i bekræftende fald for hvilket tidsrum. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke være foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

2. Bestemmelsen i § 783, stk. 1, 2. pkt., foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 4, om kendelse ”på person”.

Den nærmere baggrund for forslaget – herunder navnlig den teknologiske udvikling og de vanskeligheder af ressourcemæssig karakter, som udviklingen medfører bl.a. for politiet – er udføreligt beskrevet under pkt. 4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der er ikke tale om at udvide politiets muligheder for telefonaflytning mv. i forhold til, hvad der gælder i dag, men alene om ud fra bl.a. de nævnte ressourcemæssige hensyn – og kun for så vidt angår sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 – at ændre reglerne om proceduren for indhentelse af retskendelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede ordning indeholder den væsentlige retssikkerhedsgaranti, at den beskikkede advokat skal underrettes om de konkrete aflytninger mv., som politiet har gennemført på grundlag af retskendelsen, således at advokaten eventuelt kan indbringe spørgsmålet om lovligheden af disse aflytninger for retten, jf. de foreslåede bestemmelser i § 783, stk. 2, 2.-5. pkt.

3. Om baggrunden for, at det efter den foreslåede ordning er den beskikkede advokat, der i givet fald skal indbringe spørgsmålet om lovligheden for retten, henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 15.

Som det fremgår heraf, forudsættes en efterprøvelse af lovligheden af indgrebet ikke foretaget på det tidspunkt, hvor der sker underretning af retten, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 783, stk. 2, 2. pkt. Dette bygger på, at retten som anført i lovforslagets bemærkninger på dette tidspunkt alene ville have politiets fremstilling som grundlag for en efterprøvelse af lovligheden. En sådan ordning ville efter Justitsministeriets opfattelse ikke tilgodese hensynet til at sikre en kontradiktorisk behandling, hvor den beskikkede advokat – der skal varetage ikke blot den mistænkte interesser, men også interesserne for andre indehavere af telefoner, der er blevet aflyttet, og for de personer, som mere eller mindre tilfældigt taler i en telefon, der er blevet aflyttet – har mulighed for at udtale sig, inden retten træffer afgørelse.

Underretning af den beskikkede advokat om, hvilke telefonnumre der er blevet aflyttet, eller hvor der har været iværksat teleoplysning – og om de bestemte grunde, der er til at antage, at der fra de pågældende telefonnumre gives meddelelser til eller fra den mistænkte – skal således gøre det muligt for den beskikkede advokat at tage stilling til, om spørgsmålet om lovligheden af indgrebet skal indbringes for retten.

Hvis sagen indbringes for retten, afgør retten ved kendelse, om indgrebet er sket inden for rammerne af den forudgående retskendelse og i øvrigt i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige betingelser for telefonaflytning og teleoplysning.